Uitspraak Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening nr. 2022-0053

(mr. drs. W.J.J. Los, voorzitter, prof. mr. D. Busch, J.C.H. Kars AAG CERA, prof. mr. drs. C.M.D.S. Pavillon, W.J. Steenhoven, leden en mr. H.C. Dobbelaar-ten Cate, secretaris)

Beroepschrift ontvangen op	3 augustus 2022
Ingediend door	Qander Consumer Finance B.V. handelend onder de naam Directa.nl, gevestigd te 's-Hertogenbosch, hierna te noemen Directa
Tegen	de consument
Datum uitspraak	27 oktober 2022
Uitkomst	beroep gegrond

Samenvatting

Blokkade doorlopend krediet wegens onvoldoende leencapaciteit. Geen inzicht in financiële lasten van een nieuw afgesloten zakelijk krediet. Kredietaanbieder mag opnames ten laste van het doorlopend krediet weigeren. De Commissie geeft een andere beslissing dan de Geschillencommissie heeft gedaan.

1. De procedure in beroep

1.1 De Geschillencommissie Financiële Dienstverlening (hierna: de Geschillencommissie) heeft in deze zaak op 22 juni 2022 een bindend advies gegeven (dossier [nummer], gepubliceerd onder nummer 2022-0521).

1.2 Bij brief van 3 augustus 2022 heeft Directa verzocht om toestemming voor het instellen van beroep tegen de uitspraak van de Geschillencommissie.

1.3 Het verdere verloop van de procedure blijkt uit:
- de e-mail van Directa van 19 augustus 2022
- de e-mail van de consument van 22 augustus 2022
- de beslissing van de voorzitter van 29 augustus 2022 (gepubliceerd onder nummer 2022-0039)
- de e-mail van Directa van 19 september 2022
- de e-mail van de consument van 19 september 2022

1.4 Partijen hebben afgezien van een mondelinge behandeling van het beroep.

2. De procedure bij de Geschillencommissie

Voor het verloop van de procedure bij de Geschillencommissie verwijst de Commissie van Beroep naar de uitspraak van de Geschillencommissie van 22 juni 2022.

3. De feiten

3.1 De Commissie van Beroep gaat uit van de feiten die de Geschillencommissie heeft vermeld in de uitspraak onder 2.1 tot en met 2.5, voor zover nodig aangevuld met enkele andere feiten die tussen partijen vaststaan.

3.2 Partijen hebben op 5 november 2019 een overeenkomst gesloten waarbij Directa aan de consument een doorlopend krediet heeft verstrekt met een limiet van € 14.692,-. De aan Directa te betalen termijnen bedroegen € 220,- per maand. Op de overeenkomst waren de zogenoemde Algemene voorwaarden Doorlopend krediet (versie 2018) van toepassing (hierna: de leenvoorwaarden).

3.3 In de leenvoorwaarden is onder meer vermeld:

> 'Kredietlimiet
> U en uw partner kunnen geld opnemen tot de afgesproken kredietlimiet.
> Directa.nl kan de hoogte van de kredietlimiet verlagen. Directa.nl kan opnames weigeren als daar een goede reden voor is. (…)'

3.4 In mei 2021 heeft de consument bij de kredietverstrekker een aanvraag ingediend voor een nieuw krediet waarmee hij het doorlopend krediet gedeeltelijk wilde aflossen. Directa heeft op basis van de stukken van de consument geconcludeerd dat er sprake was van onvoldoende leencapaciteit.

3.5 Op 16 juni 2021 heeft de consument een bedrag ten laste van het doorlopend krediet willen opnemen. Op dat moment bedroeg de restschuld € 11.280,86. Nadat Directa van de consument informatie over diens actuele financiële situatie had ontvangen, heeft Directa op 17 juni 2021 aan de consument meegedeeld dat diens leencapaciteit € 10.838,68 bedroeg en dat deze onvoldoende was voor het doen van een opname ten laste van het krediet. Vervolgens heeft correspondentie tussen partijen plaatsgevonden.

4. De klacht en de uitspraak van de Geschillencommissie

4.1 De consument heeft geklaagd over het blokkeren van de mogelijkheid om opnames ten laste van het doorlopend krediet te doen. Hij meent, kort gezegd, dat Directa de kredietovereenkomst moet nakomen door opnames toe te staan. Ook stelt de consument dat Directa onzorgvuldig is geweest in de communicatie met hem.

4.2 De consument heeft gevorderd dat het doorlopend krediet wordt vrijgegeven voor opnames tot de limiet van € 14.692,-.

4.3 De Geschillencommissie is van oordeel dat Directa de mogelijkheid om opnames ten laste van het doorlopend krediet te doen, mocht blokkeren om overkreditering te voorkomen. Naar aanleiding van berekeningen van de leencapaciteit van de consument die Directa heeft overgelegd, is de Geschillencommissie tot de conclusie gekomen dat Directa de blokkade gedeeltelijk moet opheffen, namelijk voor zover de restschuld minder is dan € 13.814,-. In zoverre is de klacht van de consument gegrond verklaard. Wat betreft de communicatie heeft de Geschillencommissie niet kunnen vaststellen dat Directa daarin is tekortgeschoten jegens de consument.

4.4 De Geschillencommissie heeft de volgende beslissing gegeven:

'De commissie beslist dat de kredietverstrekker de blokkade van het krediet gedeeltelijk moet opheffen, namelijk tot € 13.814,-.'

5. De beoordeling van het beroep

5.1 Bij beslissing van 29 augustus 2022 heeft de voorzitter van de Commissie van Beroep aan Directa toestemming verleend voor het instellen van beroep tegen de uitspraak van de Geschillencommissie. De Commissie van Beroep mag het beroep daarom behandelen.

Leencapaciteit

5.2 In beroep heeft Directa alleen de vraag aan de orde gesteld of de Geschillencommissie terecht heeft beslist dat de blokkade van het doorlopend krediet gedeeltelijk moet worden opgeheven.

5.3 De Commissie van Beroep stelt voorop dat Directa het verlenen van krediet door het toestaan van verdere opnames mocht weigeren, als de leencapaciteit van de consument niet meer toereikend was. Dit volgt uit de verplichting die Directa heeft op grond van art. 4:34 van de Wet op het financieel toezicht om overkreditering van de consument te voorkomen, in samenhang met de bepaling in de leenvoorwaarden die Directa de bevoegdheid gaf om opnames te weigeren als daar een goede reden voor is. Het voorkomen van overkreditering is een goede reden om opnames te weigeren.

5.4 De vraag is wat de leencapaciteit van de consument is. Directa heeft bij de Geschillencommissie bij brief van 1 november 2021 twee berekeningen van de leencapaciteit overgelegd. In de tweede, 'alternatieve' berekening zijn de kosten van de consument voor kinderopvang voor de helft meegenomen. Volgens deze tweede berekening is de leencapaciteit van de consument € 13.814,-.

5.5 Directa heeft echter daarbij vermeld dat was gebleken dat de consument op 9 juli 2021 een zakelijk krediet op zijn naam had afgesloten, waarvan de financiële lasten niet in de berekeningen van de leencapaciteit waren opgenomen. De consument heeft erkend dat hij dit zakelijk krediet heeft afgesloten.

5.6 De aan het zakelijk krediet verbonden financiële lasten zijn van invloed op de leencapaciteit van de consument. Het staat immers niet ter discussie dat de consument deze lasten moet voldoen uit zijn financiële middelen. De omstandigheid dat de consument contractueel de verschillende kredieten voor verschillende doeleinden moet aanwenden, zoals hij stelt, maakt dit niet anders.

5.7 Wat de financiële lasten zijn van het zakelijk krediet, is niet bekend. Directa heeft vermeld dat zij daarover informatie aan de consument heeft gevraagd, maar niet heeft gekregen. Ook in deze procedure heeft de consument deze informatie niet verstrekt.

5.8 In aanmerking genomen dat de financiële lasten van het zakelijk krediet van invloed zijn op de leencapaciteit van de consument en de omvang van deze lasten onbekend is, kan niet worden vastgesteld dat de leencapaciteit van de consument toereikend is om nog opnames te doen ten laste van het doorlopend krediet. Dit leidt tot het oordeel dat Directa terecht opnames ten laste van het doorlopend krediet heeft geweigerd.

Communicatie

5.9 Het oordeel van de Geschillencommissie over de communicatie tussen partijen is in de procedure in beroep niet aan de orde gesteld. De Commissie van Beroep kan daarover daarom geen oordeel geven. Ten overvloede merkt de Commissie van Beroep op dat de consument de berichtgeving vanuit Directa mogelijk als onzorgvuldig heeft ervaren, maar dat het oordeel van de Geschillencommissie de Commissie van Beroep niet onjuist voorkomt.

Slot

5.10 De beslissing van de Geschillencommissie over het gedeeltelijk opheffen van de blokkade op het doorlopend krediet kan niet in stand blijven. De Commissie van Beroep zal een andere beslissing geven. Deze beslissing houdt in dat de vordering van de consument wordt afgewezen.

6. De beslissing

De Commissie van Beroep:

6.1 stelt een andere beslissing in de plaats van de beslissing van de Geschillencommissie;

6.2 wijst de vordering van de consument alsnog af.